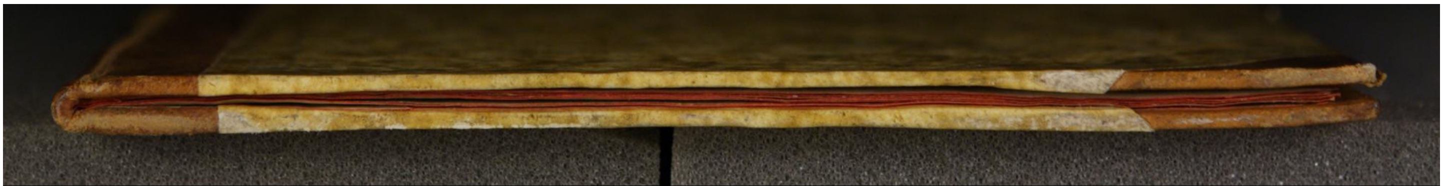

GEORGII CARMEN

CARMEN
DE CREATIONE, LAPSU, ET
redemptione generis humani.

REVERENDO
VIRO, PIETATE, ERUDITIONE,
ET VIRTUTE PRÆSTANTI: DOMI-
no IACOBO OLAI Væhanio, Ministro verbi diui-
ni apud Aahusianos fideliss: & præposito
prouinciæ Villandsherdianæ
vigilantissimo,

ET

RELIQUIS SERUIS IESU CHRISTI
VENERABILIBUS, ET MINISTRIS
Ecclesiarum Villandsherdianarum, Dominis & Fratribus
in Christo plurimum dilectis, Christianæ pietatis &
mutuæ fraternitatis ergô dedicatum

AB

HENRICO GEORGIO
Hafniensi.

Accessit præterea eiusdem Elegia de signis extremum
filij Dei domini ac saluatoris nostri Iesu Christi in hunc mun-
dum aduentum, præcedentibus.

Impressum Hafniæ, per Matthiam
Vinitorem, 1586.

31

CHRISTI VENERANDO SACERDOTI, REVERENDO DOMINO IACOBO OLAI

Væhanio, præpoſito ſuo cumprimis obſeruando

S. D. P.

DIuinos inter, memorabile lumen, alumnos
Eſſe ſalutatum te mea muſa cupit,
Qui Chriſti es ſeruus, polles & acumine mentis,
Et merito docti nomen adeptus habes;
Sublato tradis ſanctiſsima dogmata fuco,
Et monſtras populo limen adire poli;
Nocturna verſare manu, verſare diurna
Non ſine fructu amplo Biblia ſacra ſoles;
Muneris hoc miſſum placido rogo ſuſcipe vultu,
Atq; id commendes fratribus ipſe alijs,
Quos ornat pietas, & honoribus inclyta virtus,
Et quibus eſt cœli pandere cura viam.
Quod lege cunq; fero, placeat ſtudioſa voluntas,
Sic non vile ſuo carmen honore vacat.
Neſtoreæ fœlix ſupera tria ſecula vitæ,
Incolumis vigeant cætera turba chori.

Henricus Georgij
Hafnienſis.

TE precor alme Deus, qui cœlum & ſydera fulcis
Legibus æternis, & gnati voce perennem
Colligis in terris gentem, pro talibus omnes
Quæ meritis annos in cœlis excita buſtis
Læta tuum nomen celebrabit, vota benignè
Vt noſtra admittas: tibi curæ eccleſia namq; eſt,
Atq; pÿs faciles vires conatibus addas.
Cor, mentem, linguam, cœleſtibus imbue donis
Sancte pater: Nam quo placeant ex ordine cuncta,
Principio & finis conſentiat, ardua miris
Exornata modis, tua facta & maxima dona
Fert animus memorare, & latè ſpargere in orbem.

Magna quidem ſubeunt mentem primordia rerum,
Quarum fundamen ſolido molimine iecit
Qui initio cœli miranda cacumina pandens,
Phœbeos radios, & fulgida cornua Lunæ,
Vmbriferas nubes ac orbam lumine noctem,
Fulgura cum tonitru, lapidoſum grandinis imbrem,
Et rapidos motus ventorum cunctaq;, fecit.

Hinc vaſtam terræ molem, campoſq; liquentes,
Et gelidos fontes, & ſyluas luſtra ferarum,
Omne genus volucrum, pecudeſq;, feraſq; creauit.

His ita diſpoſitis referens ſimulacra creantis
Factus homo è terra eſt, cœleſti lumine vt ardens
Viueret, ad ſuperos verſis oculis neq; vultu
Fluxa hæc ſpectaret, veluti genus omne ferarum:
Quin magis erecto luſtraret corpore cœlum,

Vnde

Vnde beata salus cunctis mortalibus, vnde
Expectata pijs æternæ gaudia vitæ:
Vtq; Deum grata celebraret voce parentem,
Imperioq; suo daret omne sub æthere viuens,
Quicquid habet terræ facies aut gurgitis aluus.
At pater omnipotens hortum plantârat eôum,
Diues odoratos qui, præbuit vndiq; fructus,
Tardaq; sudanti spirauit balsama succo,
Vsus erat quorum neonymphis gratus & aptus:
Ritè vbi in vmbroso frondosa cacumina luco
Plumea struxerunt dulces animalia nidos,
Cura quibus semper teneros excludere fœtus,
Et liquidos cantu campos implere sonoro.
Non saturata fimo, nec saucia vomere tellus
Munera sed glebis non iacto semine promsit.
Non, oculis captus perfodit viscera morsu
Talpa soli, campis infesta locusta decorem
Nec depasta fuit, florebant omnia sponte.
Flumineo diues tractu, voluebat arenas
Pontus gemmiferas & fului grana metalli.
Talibus & tantis florenti laudibus horto
Cultorem dominus solum præfecit Adamum:
Mille voluptates cepit sine crimine, vitæ;
Non vestis nudum texit velamine corpus,
Nec suffusa rubrum monstrarunt ora pudorem,
Libera sed vitij maculis mens corpore fulsit.

Cumq; creata parj astrinxisset iure, dolebat
Adamum terris solum sine compare vitam
Degere, rapta cuj fuerant solatia cordj.
Mox illum somnus, curarum mite leuamen,
Corripuit; viridem prostratus membra per herbam
Dum cubuit, rupto stertentis viscere costam
Extulit, & pulchram formauit corpore nympham:
Ille soporifero resolutus lumina somno,
Comtemplans nouit factam de carne maritam:
Vibratis pugnans oculis sub pectore motus
Sentijt occultos: nam Spiritus vltrò citroq;
Permeat; interno dum accensus inæstuat igne;
Talibus hinc dictis resonantia labra resoluit:
Nympha VENI, nostræ quæ sis dulcissima vitæ
Gloria, deliciæ cordis, comes atq; virago,
Te sine nulla VENI requies, mihi sola placebis.
Ætherej circum stipante cohorte theatri
Altitonans genitor sponsam produxit amœnam,
Quam stipulatus ej sacrato fœdere Natus
Æterni patris, & coniunxit numine Flatus
Ambos, legitimj fœcundans gaudia lecti.
Nulla vnquam tales hymenæos secla tacebunt,
Æterno memorent quin sacra cubilia versu.
Constitit in medio luco spectalibus arbor,
Quæ Ambrosio enixa est vitales germine fœtus,
Cuius erat vetitum ramis decerpere fructum:

Sed

Sed sacra primæuj tempserunt iussa parentes;
Et colubri persuasa dolis, & corde tumescens
EVA tulit pomum, quod tradidit ipsa marito;
Sic simul infœlix consortis iussa peregit,
Dum cepit morsu malum conuellere hiante.
Heu detestandum facinus, miserabile dictu,
Heu quantam mundo dabat improba culpa ruinam.
Dic quæ tanta tuam cepit dementia mentem?
Nonne fuit melius monitis obedisse Tonantis,
Quam stygij vafra seduci fraude colubri?
Quin veluti clauso lupus insidiatur ouili,
Cum fremit ad caulas ieiunia passus & imbres,
Nocte intempesta: & cum dira fatigat edendi
Hunc rabies furit, atq; illi sunt sanguine fauces
Siccæ, & inexpletum diuexant tormina ventrem:
Sic Sathanas prædo stygius nos vndiq; circum
It fremitu horrisono, tantumq; hoc spectat & optat,
Vt miseros qui te solum pie Christe fatentur,
Teq; colunt subito prosternat, & omnibus vno
Impete prostratis exultet, & ampla reportet
Victorum spolia, & stratos in funera vertat.
Nunc ingratus ager steriles producit auenas,
Et rigidas lappas, & acutam cuspide spinam;
Culta fimo quamuis saturantur iugera campi
Nec dominum raro ipsa suum vindemia fallit;
Fœta solo natura negat producere messem:

Horri-

Horrida nonnunquam tempestas sternit aristas,
Sæpe negat pluuias cœlum sitientibus aruis:
Ah quoties agrum nimbosus diluit imber,
Vt sata non possint madidis emergere sulcis.
Hinc trepidis ambo turbati pectora curis
Laticomæ satagunt folijs se abscondere fici,
Lucentes veriti vestigia ferre per auras.
Rex superum rutuli descendens vertice cœli
Adamum reuocat, qui post virgulta latebat:
Nudus in aspectum metuit prodire Deorum,
Æthera sed lachrymis pulsauit mœstus amaris.
In campo veluti florem depasta rosarum
Spina riget, nec habent redolentes germine vires:
Sit stetit æternæ spoliatus honore salutis.
Ante eius faciem scelerum iustissimus vltor
Extitit, ad dextram rigidæ sententia legis
Pendebat mentem deterrens indice culpæ;
Et fera clausit ej telis mors cincta sinistram:
A tergo stygius crudelis falce tyrannus
Læthæis mortale genus vincire catenis
Promptus, & æternis damnatum tradere pœnis:
Vidit & inferni tenebrosum carceris antrum,
Tartareasq; faces lachrymoso ascendere ab orco.
Haud mora, consilij quo opus est, cito dicitur hora,
An meritis hominem patrato crimine pœnis
Traderet, aut iræ minitantes fulmina motus
Sisteret, & gratis miseris succurrere mallet.

Ense

Ense ferox prodit radianti lumine virgo
(Pendebant nitido cui texta monilia collo)
Quæ fuluo deuincta caput diademate, cuius
Dextra manus sceptrum Regali more tenebat:
Cunctarum, dixit, iussis vestigia rerum
Parent, & dicto citius mandata capessunt.
Sum potis infernum prosternere viribus hostem,
Tartareas turbare domos, extinguere flammas
Cocyti, rigidæ calces imponere morti.

Proxima quinetiam stimulis agitata furoris
Casside tecta comas, radiabant lumina flammis,
Vna manus gessit destrictum cuspide ferrum,

Altera monstrauitq; operosa volumina legis;
Iusticiæ, mihi semper ait, fuit integer ordo
Curæ, neglectis fera punio crimina iussis,
Non vllus veniæ locus est, delicta rependo.
Vix animi potuit conceptum promere verbis
Concita, vindictæ tantas exarsit in iras.

Tertia processit stimulis agitata dolorum,
Pupureis lacerata genis, inflicta lacertis,
Cœlicolis, dicens, credam mortalia curæ?
Præcipitent totum cœlestia numina mundum?
Sæpius hæc geminans, lachrymas cumulauit amaras;
Prona cubans genubus ramum protendit olyuæ,
Exorans veniam miseris, sic ora resoluit:
Alme parens rerum, superum mitissime rector,

Humani generis tu ſolus factor & author,
Accipe ſollicitos tibi fuſos pectore queſtus,
Et mitis vultum miſeris aduerte querelis:
Cum tua ſit vetitis maior clementia factis,
Annue iam precibus iuſtæ placabilis iræ:
Nam maior ſtricto tua gratia iure, nec optas
Vt fera mortalem ſubuertant fulmina gentem,
Mox rupit preßis tacitura ſilentia labris.
Quarta gradu properans ſerto redimita capillos
Inceßit niueum circumdata ſyrmate corpus,
Cui fuerat melior reliquis ſententia cordi;
Ipſa ſcio, dixit, tantam componere litem,
Idq; breui faciam dubios euadere caſus,
Omnia terrificis ſuccedant proſpera rebus:
Hæc medio (mirum) ſtatuit conſulta ſenatu,
Filius vt Chriſtus ſolio deſcenderet alto,
Et miſera vniret ſibi noſtræ viſcera maſſæ;
Nam peccator homo meruit perſoluere dignum
Supplicium facto, quod non perferre valebat,
Ne ſubiecta neci fragilis natura periret)
Idq; egit; geminam nectens ſibi fœdere ſtirpem
Etſi illam externo carnis velauit amictu.
Immanuel nobis completo tempore venit,
Purus homo pura natus de virginis aluo;
Cœlica firmauit miris qui oracula factis,
Ipſa fidem dictis fecit res, agmina verbo

Auxit,

Auxit, & eſſe ratam iuſsit, poſt fata ſalutem:
Hic magnum ſeſe magni patris incrementum
Declarauit, ej ſe ſubdidit orbis & orcus;
Sed furibunda phalanx, cui rem decernere ferro
Cura fuit, palmas vinctum poſt terga trahebat
Iudicis ad tectum, vitij ne labe notatum
Traduxit rabido fremitu, clamoribus inſtans,
Nec contenta prius quàm Chriſtum lumine caſſum
Vitalj aſpiceret crucis alta è mole tuentem.
Pars violenta genis inflixit verbera iuſtis;
Pars faciem ſputo fœdauit, & ora reſoluit
Scommatibus; reliqui torquent pia tempora ſpinis;
Nec ſatis hoc, falſo damnatum crimine mortis
Ad loca ſupplicij ducunt, miſerabile viſu.
Hic inſons inter ſontes in ſtipite paſſus,
Brachia diſtentus, perfoſſus vulnere pectus,
Sanguineum fudit riuum, quo crimina delet.
Fama refert volucrem conſtructos arbore nidos
Linquere, dilectis & pabula quærere pullis:
Mox nocuus tetrum coluber fel gutture ructans
Inficit afflatu fœtus per membra veneni:
Cum repetat mater nidos, & lumine caſſos
Vitali offendat pullos, incumbit acerbo
Mœrori, triſtes poterit neq; ponere curas:
Vulnifici rodit ſua viſcera cuſpide roſtri,
Pectoris è rima ſtillante liquore cruoris

Quo amissas reuocat pullis sub pectore vires:
Sic etiam stygio nos læsi viscera morsu,
Cœlestis fuimus spoliati iure salutis:
CHRISTVS at infectos gelidi nos tabe venenj
Sanguinis imbre rigans, vitam mortalibus affert;
Hic procul offensi iustam patris abstulit iram,
Et fera deleuit sceleris vestigia mundj,
Vimq; necis, legisq; minas, orciq; dolores,
Tritaq; sub pedibus Serpentis colla subegit,
Luctisoni victor vastauit carceris antrum,
Et nobis aditum ad cœlorum gaudia fecit.
Nunc igitur tristi soluentes pectora luctu,
Mortales toto lætarj pectore fas est:
Ac decet admonitos vitijs imponere frenum,
Et studiosè animum sacris assuescere rebus;
Supremoq; patri laudes effundite, rerum,
Qui cœlj stellas, & terræ limina fecit:
CHRISTO, qui iunxit nostram sibi fœdere massam,
Officij memores meritas persoluite grates:
Carmine condigno & FLAMEN veneraminj amicj,
Quòd latebras animæ diuini thuris odore
Lustret, & æthereo renouet præcordia motu:
Ille quidem præstat dubijs solatia rebus,
Cum rapido fatj tristes affligimur æstu.
Hæc omnes vnj decet & persoluere trino
Maiestate Deo, qui iusto tempore diues
Perpetuæ reddet cœlestia gaudia vitæ.

ELE.

ELEGIA

DE SIGNIS EXTREMUM IESU CHRISTI ADVENTUM PRÆCESSURIS.

OMnia spectamus mutatum sortibus irj,
Mundanis finem rebus adesse reör.
Vltima tempestas mundi clangore tubarum
Imminet, hoc nobis plurima signa probant:
Sol ferrugineo radios velamine condit,
Tincta nigro perdit Luna colore decus.
Præcipites labi cernuntur ab æthere Stellæ,
Attonitus stimulo concutit ossa timor.
Stridula ventosis cœli tonat aura procellis,
Et sonat impulsi fluctibus vnda maris.
Bellorum fremitus per singula regna valescunt,
Sanguinis effuso rore madescit humus.
Tabida pestiferis torrentur viscera flammis,
Mille feræ mortj tradit acerba lues.
Corripit atra fames exhaustum robore corpus,
Pallida rugosis inficit ora notis.
Victa iacet pietas, succumbit candor honestj,
Cana fides cessit, crescit in orbe scelus.

Prodiga luxuries eneruat corpore robur,
Frugalis vitæ nec scit amare decus.
Non remorante furit præceps audacia, freno,
Et turpis lucrj regnat auara fames.
Dant multi vitijs prono suffragia vultu,
Virtutum terris exulat omne decus.
His moniti signis tollemus ad æthera vultus,
Euenit vnde pijs non peritura salus.
CHRISTE VENI, superas cœli nos transfer ad oras,
Cœlica iam resonat buccina, CHRISTE VENI.

Folio 3. a. facie 2. legatur pro spectalibus spectabilis. Et fol. 2. b. fac. ; 2. pro pestore pectore.